

KÝM PÔJDE VAŠE DIEŤA DO PRVEJ TRIEDY...

*Zákonnú **povinnosť zapísať** dieťa do základnej školy na Slovensku **má každý rodič**, ktorý je občanom SR a takisto aj jeho dieťa má slovenské občianstvo, bez ohľadu na to, kde žije. Dieťa musí splniť podmienku dosiahnutia **veku začatia plnenia povinnej školskej dochádzky**, t. z. k 1. septembru nastupujúceho školského roka dovŕši **6 rokov veku**.

*V prípade, že **má dieťa dvojité občianstvo**, rodič tak urobiť nemusí, pokiaľ navštevuje školu v danom štáte podľa jeho legislatívy.

*Dieťa je možné **zapísať aj na diaľku**. Rodič alebo zákonný zástupca môže **splnomocniť** niekoho na Slovensku, aby dieťa zapísal do hociktorej základnej školy na Slovensku. Splnomocnená osoba by sa mala preukázať rodným listom dieťaťa, splnomocnením od zákonného zástupcu dieťaťa a svojím občianskym preukazom.

***Rodič oznámi pri zápise riaditeľovi**, že dieťa bude navštevovať školu v zahraničí a **podá si písomnú žiadosť. Riaditeľ ZŠ**, ak nie sú pochybnosti o rodičovstve a zodpovednosti žiadateľa, **vydá povolenie**, že môže navštevovať školu mimo SR.

*Pre postihnuté dieťa, ktoré je vzdelávateľné, platia rovnaké podmienky ako pre ostatné deti.

*V prípade, že dieťa i rodičia sú **občanmi SR a nezapíšu dieťa** po dosiahnutí veku začatia plnenia povinnej školskej dochádzky do základnej školy na Slovensku, **porušia zákon** a mali by to čo najskôr napraviť. Najlepšie je osloviť riaditeľa niektorej ZŠ na Slovensku a dohodnúť sa s ním, aby dodatočne dieťa zapísal. Táto škola potom bude **pre dieťa kmeňovou** a na nej bude vykonávať skúšky.

***Dieťa**, ktoré sa vzdeláva **v zahraničí**, navštevuje školu v danom štáte a na Slovensku musí raz za určený čas absolvovať na svojej kmeňovej škole **preskúšanie** z predmetov, ktoré sa v zahraničnej škole nevyučujú a sú povinné pre príslušný ročník slovenskej školy a tých predmetov, ktoré sú odlišné. Len v takomto prípade dostane aj slovenské vysvedčenie.

*Každý rok prebieha zápis do základných škôl **od 1. apríla do 30. apríla**.

*Presný dátum zápisu **určuje riaditeľ** príslušnej školy.

*Na zápis **je potrebný** občiansky preukaz zákonného zástupcu, rodný list dieťaťa a v prípade zdravotne postihnutého dieťaťa aj doklad o jeho zdravotnom postihnutí.

*Zápis do základnej školy nie je limitovaný počtom žiakov. Pokiaľ sa po zápise rodič dieťaťa rozhodne pre inú školu, môže ho zapísať do tejto školy, predchádzajúcej škole však **musí dať včas vedieť** (nie je zákonom stanovená lehota, ale mali by ste to urobiť najneskôr do konca augusta), že jeho dieťa bude chodiť do inej školy.

*Rodič alebo zákonný zástupca má právo požiadať o **odklad o jeden školský rok** z dôvodov: zdravotný stav, psychická nezrelosť, prílišná emocionálna naviazanosť dieťaťa na rodičov alebo aj dlhodobý pobyt dieťaťa spolu s rodičom v zahraničí.

*Svoje rozhodnutie **rodič oznámi pri zápise** do školy a **písomne požiada** riaditeľa školy o odklad začiatku povinnej školskej dochádzky o jeden školský rok. Žiadosť môže, ale nemusí odôvodniť stanoviskom lekára, psychológa či riaditeľky materskej školy.

***Riaditeľ** školy musí vydať písomné **rozhodnutie** k žiadosti.

*V prípade, že ani po ročnom odklade nie je dieťa dostatočne **zrelé pre základnú školu**, rodič by s ním mal navštíviť pedagogicko-psychologickú poradňu, aby mohla byť určená preň vyhovujúca forma vzdelávania (špeciálna základná škola; nultý ročník, špecializovaná, či špeciálna trieda v ZŠ).

***Rodič má právo** vybrať si ktorúkoľvek školu pre svoje dieťa. Ak sa rozhodne pre školu mimo svojho trvalého bydliska (mimo príslušného školského obvodu), zapisuje rodič svoje dieťa **po dohode s riaditeľom tejto školy**. Ak sa rozhodne pre školu v mieste svojho trvalého bydliska (príslušného školského obvodu), je táto škola povinná dieťa zapísať.

*Rodičia by si mali zistiť **referencie o školách**, z ktorých by si mohli pre svoje dieťa vybrať.

*Optimálne je **navštíviť školu** spoločne s dieťaťom v čase, keď má deň otvorených dverí a overiť si, napríklad, či sa škola ich dieťaťu páči, aký je záujem o školu medzi rodičmi, koľko detí je priemerne v jednej triede, či je na prvom stupni slovné hodnotenie alebo hodnotenie známkami a prečo, informovať sa o systéme školy v oblasti slovného hodnotenia a klasifikácie, o kritériách hodnotenia a klasifikácie, monitorovania učebných výkonov žiakov, príp. emocionálnej inteligencie, ako škola komunikuje s rodičmi a deťmi, či má škola dobrú spoluprácu s Centrami PPP a P, stav školskej jedálne, či škola realizuje začleňovanie, napr. intelektovo nadaných žiakov, ako škola organizuje záujmové vzdelávanie žiakov v rámci voľno časových aktivít, či má škola vhodné a kvalitné pedagogické podmienky pre výučbu

cudzích jazykov od 1.ročníka, možnosti výučby viacerých cudzích jazykov, aké je materiálno – technické zabezpečenie školy, formy spolupráce školy s rodičmi a s inštitúciami mimo školy a pod.

***ČO BY MALO DIEŤA VEDIEŤ PRED VSTUPOM DO ŠKOLY**

„Malo by mať dostatočnú slovnú zásobu, čistú a zrozumiteľnú **reč**, dostatočnú pamäť, pozornosť. Malo by **poznať**: svoje celé meno, adresu, členov rodiny, dni v týždni, ročné obdobia (mesiace v roku), základné farby, geometrické tvary, pomenovať bežné zvieratá, rastliny, časti tela, základy slušného stolovania, základy správania sa chodca v cestnej premávke, orientovať sa v okolí domu, byť sociálne zrelé

– v kontakte s deťmi, s dospelými, správne držať písacie potreby, napodobiť tvary písma, odlíšiť hru od povinnosti, rešpektovať autoritu, spolupracovať a sústrediť sa 45 min“.

DBAŤ O:

Hygienické návyky – samostatne sa obliecť, obuť, umyť.

Životosprávu – dostatok pohybu, spánku, zdravá strava.

Čo sa učí – naučiť správne – čistenie zubov, umývanie rúk, držanie ceruzky, reč, dýchanie, chôdza.

Spoločenské návyky – správať sa pri stole, pozdravy, upratovanie hračiek, požičanie hračiek.

Výchova k tolerancii – láska ku všetkému.

ČO U DIEŤAŤA ROZVIJAŤ:

Reč – správna výslovnosť, vyjadrovacia pohotovosť, rozvoj slovnej zásoby, gramaticky správne.

Čítanie – deťom čítať knihy, rozprávať sa o prečítanom, učiť ich riekanky, pesničky, básničky.

Zmysly - ZRAKOVÁ ANALÝZA – skladačky, stavebnice, pexeso, kocky, puzzle, pracovné listy;

SLUCHOVÁ ANALÝZA – rozlišovať zvuky, smer zvukov, vytlieskavanie slabík, hlások (dlhé, krátke), určiť v slove prvú hlásku, slovný futbal, spojiť rozložené hlásky (T-R-A-K-T-O-R: traktor), slová rozložiť po slabikách (MO-TOR- KA) a po hláskach (M-O-T-O-R-K-A). Motoriku - HRUBÚ – pri rôznych hrách: skákanie, behanie, preliezanie, chytanie, hádzanie lopty, skákanie cez švihadlo; JEMNÚ – dobrý uchop ceruzky: kreslenie, vyfarbovanie, trhanie, strihanie, modelovanie, navliekanie korálov, hry s malými loptami;

PRAVO-LAVÚ ORIENTÁCIU – na tele, v priestore, na obrázku, na papieri, koordinácia pohybov; ORIENTÁCIA V PRIESTORE A ČASE – doma, v budove, v okolí, v knihách, zošitoch, dni v týždni, skôr- neskôr, včera, zajtra, dlhý - krátky, nízky – vysoký; MOTORIKA OČNÝCH POHYBOV – očné cviky, sústredenie očí; GRAFOMOTORIKA – kresliť čiary, vlnovky, osmičky, základné geometrické tvary; Matematické predstavy – malý - veľký, vysoký - nízky, väčší - menší, dlhší - kratší, hore - dolu, nad - pod..., počítanie do 10, priradenie čísla k počtu, počet predmetov k číslu, dávať deťom číselné hádanky.

Poznávacie schopnosti, pozornosť – nové pojmy, ľudí, zvieratá, zvyky, javy v prírode, príčiny – následky.

* Základy vyššie spomenutých zručností, vedomostí a postojov dieťa získava v **harmonickom rodinnom prostredí**. Avšak pobyt dieťaťa v **materskej škole aspoň rok pred vstupom** do prvej triedy uľahčí jeho pripravenosť do školy. Tu, pod odborným vedením učiteliek v kolektíve detí, sa rozvíjajú jeho vedomosti, zručnosti a postoje. Ak má dieťa zdravotný problém alebo je nejakým spôsobom hendikepované (je hyperaktívne, má poruchu komunikácie, zraku, sluchu a pod.), mal by o tom **rodič vo vlastnom záujme, a predovšetkým v záujme svojho dieťaťa informovať budúcich učiteľov**. V takýchto špecifických prípadoch je potrebné, aby sa dieťaťu venoval špeciálny pedagóg. Je potrebné zistiť, do akej miery je škola aj po personálnej stránke na takúto situáciu pripravená, inak to môže mať negatívny dopad na vývoj dieťaťa. **Rodič by nemal svoje dieťa pred zápisom do školy stresovať, príliš ho náhliť, nemal by školou strašiť**, nemal by s krikom vyžadovať od dieťaťa to, čo ešte nedokáže vykonať.

Takže, veľa trpezlivosti rodičia, šťastia - budúci prváci a, ... pravou nohou“.